- PORTAL REWITALIZACJA
- AKTUALNOŚCI

Rewitalizacja placu Wolności. Jakie tajemnice z przeszłości kryją się pod ziemią?

11.05.2022 7:15 MW/ ŁÓDŹ.PL

- kategoria:
- Portal Rewitalizacji

Trwa rewitalizacja placu Wolności, po remoncie rynek zmieni się nie do poznania. Jak wyglądał kiedyś i jakie tajemnice kryją się pod jego powierzchnią?

Tak wyglądał kiedyś plac Wolności , archiwum

Rynek Nowego Miasta zwany obecnie placem Wolności wytyczono w 1823 r. Był placem targowym, miejscem postoju dla licznych konnych zaprzęgów. Na ośmiobocznym rynku znajdowały się 4 studnie, z których korzystali okoliczni mieszkańcy. Wodą z nich pojono też konie.

Najstarsza miejska studnia

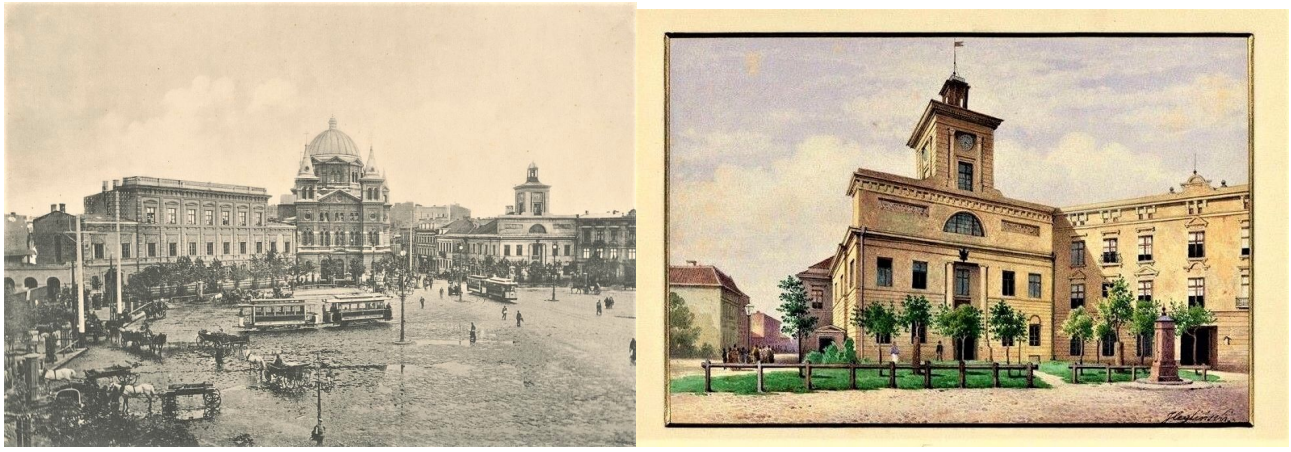

Plac Wolności, archiwum

Plac Wolności - komora studni ukryta pod ziemią, ZWiK

Pod placem do dziś zachowały się pozostałości po jednej z tych najstarszych publicznych studni. Jej żeliwny, zdobiony stojak z

ręcznym wahadłem do czerpania wody stał przed budynkiem, w którym pierwotnie była szkoła, potem magistrat, a obecnie mieści się siedziba Muzeum Archeologicznego.

Pod jezdnią zachowała się obszerna komora, w której najpewniej był mechanizm pompowy zasilany silnikiem.

Z czasem bowiem ręczne studnie w Łodzi zastępowano mechanicznymi, napędzanymi silnikami na gaz, naftę czy też prąd. W zachowanej podziemnej komorze studni nie ma już pompy i silnika. Na jednej ze ścian pozostał jedynie fragment żeliwnego elementu studziennego mechanizmu. Podziemna komora z czasem była powiększana, ma obecnie kilkanaście metrów sześciennych.

Plac Wolności na starych zdjęciach

Plac Wolności po 1918 r., archiwum

Wizerunki studni z placu Wolności bez trudu odnajdziemy na starych zdjęciach Łodzi, pocztówkach z przełomu XIX i XX wieku. Ujęcia wody zaznaczone są też na starych mapach. W archiwach Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi zachowały się również plany z naniesioną dokładną lokalizacją wszystkich podziemnych ujęć.

Oprócz studni znajdującej się przy obecnym budynku Muzeum Archeologicznego można było jeszcze czerpać wodę z ujęć ulokowanych przed budynkiem dawnego ratusza (obecnie siedziba Archiwum Państwowego w Łodzi) oraz przy ulicach: Pomorskiej i Nowomiejskiej. Jak wynika z Centralnej Bazy Danych Geologicznych miały one głębokość nieco ponad 50 metrów.

Fontanna na placu Wolności

W latach 30. XX wieku na placu Wolności przy ul. Nowomiejskiej pojawiła się studnia- fontanna wykonana przez uczniów Szkoły Rzemiosł Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi. Nieczynna przez wiele lat, została odrestaurowana przez ZWIK i ponownie oddana do użytku w 2004 roku. Wypływająca z fontanny woda nadaje się do picia, gdyż pochodzi bezpośrednio z miejskiej sieci wodociągowej.

Projekt pn. "Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi - obszar o powierzchni 32,5 ha ograniczony ulicami Zachodnią, Podrzeczną, Stary Rynek, Wolborską, Franciszkańską, Północną, Wschodnią, Rewolucji 1905 r., Próchnika wraz z pierzejami po drugiej stronie ww. ulic" realizowany w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPLD.06.03.03-10-0001/17-00 zawartej w dniu 29 sierpnia 2017 roku.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.